

Školní vzdělávací program školní družiny při Základní škole a Mateřské škole Chrášt'any

„Kdo si hraje, nezlobí“

Obsah dokumentů:

1. Konkrétní cíle vzdělávání
2. Formy vzdělávání
3. Obsah vzdělávacího programu
4. Časový plán
5. Popis materiálního vybavení
6. Popis personálních podmínek
7. Ekonomické podmínky
8. Bezpečnost a ochrana zdraví

Charakteristika školní družiny:

Při základní škole pracuje jedno oddělení školní družiny. Jedná se o oddělení smíšené, které navštěvují žáci 1. stupně, tedy 1. až 5. ročníku. V oddělení je zapsáno 30 denně docházejících dětí.

Náplň práce spočívá v relaxačních a odpočinkových činnostech. Vzhledem k tomu, že družinu navštěvují děti v poměrně velkém věkovém rozpětí (6 až 11 let věku), preferují se hlavně činnosti ve skupinách, podle zájmu dětí (nenutím děti k práci za každou cenu). Výchovné působení vychovatelky vychází z požadavků pedagogiky volného času a řídí se požadavky psychohygieny.

1. Konkrétní cíle vzdělávání

a. cíle zájmového vzdělávání:

- vyrovnání se s konfliktními situacemi
- vytváření pohody ve školní družině
- respektování osobnosti dítěte
- schopnost přizpůsobit se přirozenému vývoji a změnám
- smysluplné využívání volného času (zdravý životní styl)
- získávání sebevědomí, relativní citové samostatnosti
- základy estetických dovedností
- pohybových dovedností (fyzická zdatnost)
- získávání a uplatňování znalostí o životním prostředí

b. rozvíjení kompetence

Kompetence k učení

- dokončit započatou práci
- zhodnotit své výkony
- získané vědomosti dávat do souvislostí
- vědomosti uplatňovat v praxi

Kompetence k řešení problémů

- rozlišovat správná a chybná řešení
- hledat nová řešení
- umět řešit krizové situace sám i ve spolupráci s ostatními

- všimnout si dění a problémů kolem sebe
- nenechat se odradit neúspěchem a vytrvale směřovat k řešení

Kompetence komunikativní

- naslouchat druhým
- souvislými větami formulovat myšlenky, otázky a odpovědi
- své pocity vyjadřovat řečí, gesty, mimikou
- rozvíjet slovní zásobu

Kompetence sociální a personální

- odpovídat za své chování
- vnímat a postavit se proti nespravedlnosti, šikaně, agresivitě
- tolerovat odlišnosti jiných
- dokázat požádat o pomoc
- respektovat zájmy jiných

Kompetence činnostní a občanské

- uvědomovat si svá práva a povinnosti
- odpovědně se chovat k sobě i druhým
- dbát o své zdraví a bezpečí
- odhadnout rizika svého chování
- vnímat krásy přírody a cíleně o ně pečovat
- být ochoten se zapojit do veřejně prospěšných a charitativních aktivit

Kompetence pracovní a trávení volného času

- umět si vybrat zájmovou činnost
- dokázat se zapojit a uplatnit v kolektivu
- rozvíjet své zájmy v individuálních a skupinových činnostech
- plánovat, organizovat, řídit a hodnotit jednoduché činnosti
- používat bezpečně materiály, nástroje a vybavení
- dodržovat vymezená pravidla

2. Formy vzdělávání

a. pravidelná činnost

- je dána týdenní skladbou zaměstnání, zahrnuje organizování aktivity (ve skupinách), zájmové činnosti
- výtvarná a pracovní činnost
- hudební a dramatická činnost
- tělovýchovné aktivity
- odpočinkové činnosti
- rekreační činnosti
- příprava na vyučování

b. příležitostná činnost

- jedná se o besídky, soutěže, diskotéky, karneval, dětský den atd.

c. sportovní činnosti

- individuální činnosti při pobytu venku, spontánní hry, námětové hry

d. odpočinkové činnosti

- společná četba, poslech, video

e. příprava na vyučování

- didaktické hry, soutěže, hlavolamy - zaměřené na rozvoj slovní zásoby, paměti, orientace atd.
- výukové programy na PC
- vypracování domácích úkolů

3. Obsah vzdělávacího programu

a. člověk a jeho svět

Místo, kde žijeme

- poznávání okolí
- organizace života ve škole, rodině, obci
- historie okolí, památky
- tématické vycházky
- poznávání služeb v obci (obecní úřad, pošta, knihovna)
- dopravní výchova - hry s dopravní tematikou
- zvyky a obyčeje

Lidé kolem nás

- osvojení zásad vhodného chování a jednání mezi lidmi
- tolerance, empatie, vzájemná úcta, vztah ke spolužákům a dospělým
- základní práva a povinnosti
- pravidla stolování
- předcházení šikaně, záškoláctví, drogám, rasismu, xenofobii atd.

Lidé a čas

- režim dne a jeho dodržování
- jak se mění lidé (fotografie)
- jak se mění obec, věci, svět

b. člověk a příroda

- rozmanitosti přírody
- pozorování změn v přírodě - čtyři roční období
- co je ekologie a ochrana přírody
- zvířata kolem nás
- poznávání rostlin, stromů, zvířat atd.

c. člověk a jeho zdraví

- otužování a osobní hygiena
- poučení o zdraví a nemocech
- předcházení úrazům
- nácvik ošetření jednoduchého poranění (formou hry)
- umět vyhledat pomoc (tísňové linky, policie, hasiči, záchranka)
- pravidelný pohyb venku

d. člověk a svět práce

- vážit si práce druhých
- seznámení s různými povoláními (formou námětových her)
- zařazovat různé pracovní činnosti, využívat rozmanité materiály a pracovní postupy
- rozvíjet tvořivost, trpělivost, pečlivost, šetření materiálem atd.
- vést děti k pořádku (umět si po sobě uklidit)

e. umění a kultura

- povídání o knížkách, filmech
- poslech pohádek, písniček, využívání videa
- výroba loutek a dramatizace pohádek, nácvik krátkých scének
- hudebně pohybové hry, zpěv s kytarou
- vést děti k estetickému vnímání (umění X kýč)
- ve spolupráci se školou návštěva divadla, výstav, kina apod.

4. Časový plán

6,15 - 7,35 hod. - ranní zaměstnání

- stolní a společenské hry, individuální četba

11,30 - 12,30 hod. - odpočinková činnost

- odpočinek na koberci
- stolní hry
- hrací kouty

12,30 - 13,15 hod. - rekreační činnosti

- stavebnice
- hrací kouty - námětové hry
- hry na počítači

13,15 - 14,15 hod. - zájmové činnosti

- pracovní, výtvarné, hudební, sportovní
- soutěže, besedy, cílené video atd.

14,15 - 15,00 hod. - rekreační a společensky prospěšná činnost

- hry dle výběru dětí
- úklid her
- individuální četba
- počítačové hry a výukové programy

15,00 - 16,00 hod. - sebevzdělávací činnost

- příprava do školy
- didaktické hry (encyklopedie, hádanky)
- výukové programy na PC

Za příznivého počasí:

13,30 - 15,00 hod. - pobyt venku, míčové a pohybové hry, vycházky do přírody

15,00 - 16,00 hod. - příprava na vyučování, hry, soutěže, stavebnice, PC

5. Materiální vybavení

Školní družina má samostatné prostory, které tvoří herna, vybavená kobercem, stolky a židlemi. Družina může využívat další místnost, kde je umístěna televize a video.

K vybavení školní družiny patří, kromě společenských her, hraček a stavebnic, také několik počítačů.

Pro poslechové a hudební činnosti je k dispozici CD přehrávač.

Vychovatelka má k dispozici kabinet, který slouží zároveň jako učitelská knihovna.

Družina může využívat tělocvičnu, hřiště a školní zahradu.

6. Personální podmínky

Školní družina má jedno smíšené oddělení a pracuje zde jedna vychovatelka.

Vychovatelka je plně kvalifikovaná, absolventka Střední pedagogické školy v Prachaticích, obor vychovatelství, specializace výtvarná výchova s metodikou. Má třicet let praxe ve školní družině. Vzdělání si v průběhu let doplňuje v kurzech (logopedie, keramika, práce s počítačem) a samostudiem.

7. Ekonomické podmínky

Školní družina je součástí základní školy a je financována z rozpočtu školy. Ve školní družině se nevybírají žádné poplatky.

8. Bezpečnost a ochrana zdraví

Školní družina zajišťuje bezpečnost fyzickou, sociální a emocionální. Vytváří zázemí pro bezpečné prostředí a pro ochranu zdraví dětí a zaměstnanců. Požadavky na zdravé prostředí užívaných prostor se řídí platnými předpisy - vyhláška ministerstva zdravotnictví č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a pracoven pro výchovu a vzdělávání mladistvých.

Ve školní družině jsou upřednostňovány činnosti, kde nejsou vítězové ani poražení a tím je předcházeno konfliktům mezi dětmi. Včas jsou registrovány opakované ataky na jednotlivce, nepřehlíží se signály naznačující nepříjetí dítěte do skupiny, případné konflikty se řeší důsledně.

Děti jsou seznámeny s řádem školní družiny, jsou podle potřeby poučovány o chování při různých činnostech, aby se předcházelo úrazům.

Ve školní družině se dbá, aby děti nebyly přetěžovány, měly zajištěný dostatečný prostor na odpočinek v klidném a nestresujícím prostředí.

Zpracovala: Miloslava Dlouhá, vychovatelka školní družiny
v Chrášťanech 27. 6. 2007